

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť

Kvalitná verejná osobná doprava v regióne je základným predpokladom trvalo udržateľnej mobility, zvyšuje záujem o investície podnikateľských subjektov, podporuje cestovný ruch, je výrazne šetrnejšia k životnému prostrediu.

Nástrojom udržateľného rozvoja obsluhy územia je teda neustále rozvíjanie systémov verejnej dopravy. V tejto súvislosti sa trvalo používa pojem „Integrované dopravné systémy“ (ďalej len „IDS“). V rámci regiónu ide o systémové prepojenie medzi linkami a spojmi jednotlivých dopravcov s aktívnou pozíciou železníc a systémov mestskej hromadnej dopravy štatutárneho mesta a ostatných miest, a to postupným uplatnením cestovných poriadkov na báze pravidelnej taktovej dopravy. Len tak je možné vybudovať dynamický systém v cieľovom stave s vyššími cestovnými rýchlosťami, ktorý bude zároveň aj efektívny z hľadiska nákladov. Uspokojí tak cestujúceho z hľadiska ponúkaných služieb, ako aj štátnu a verejnú správu, ktorá celý systém financuje. Vybudovanie efektívneho integrovaného dopravného systému je dlhodobý proces.

Na základe Strategického plánu rozvoja dopravnej infraštruktúry SR bolo podpísané aj spoločné Memorandum o spolupráci medzi Trenčianskym samosprávnym krajom (ďalej len „TSK“) a Žilinským samosprávnym krajom (ďalej len „ŽSK“) so zámerom vytvoriť spoločné IDS. Vytvorenie IDS je zároveň v súlade so strategickými dokumentami TSK, ktorými sú Plán udržateľnej mobility TSK a Plán dopravnej obslužnosti TSK.

Novým Zákonom č. 332/2023 o verejnej osobnej doprave sa definovalo postavenie Organizátorov IDS (ďalej len „Organizátor“), ktorého môže samosprávny kraj a mesto (ďalej len „Objednávateľ“) poveriť plnením jednotlivých úloh v rámci IDS. Objednávateľ je povinný podporovať vznik a prevádzkovanie integrovaného dopravného systému a mestského dopravného systému. Na ten účel môže Objednávateľ samostatne alebo spoločne s iným Objednávateľom založiť organizátora. Majetkovú účasť v organizátore môže mať iba Objednávateľ. Organizátor nesmie prevádzkovať pravidelnú dopravu.

Zámerom TSK je vytvorenie spoločného Organizátora integrovaného dopravného systému TSK a ŽSK s pracovným názvom „IDS Sever“ a to pripojením sa do už fungujúcej spoločnosti Integrovaná doprava Žilinského kraja s. r. o. (ďalej len „ID ŽK“). Pripojenie sa do existujúcej ID ŽK je efektívnejšie ako vytvorenie samostatného IDS, keďže ID ŽK má dlhodobo nastavené procesy pri vytváraní a riadení integrovanej dopravy.

Zapojenie sa TSK do ID ŽK prinesie:

- pravidelnú taktovú dopravu,
- vytvorenie zónovej tarify (nástroj na integráciu viacerých druhov hromadnej dopravy),
- získanie know – how v rámci existujúceho ID ŽK,
- zrýchlenie autobusovej dopravy,
- efektívnejšie vynakladanie nákladov,

- koordinácia so železničnou dopravou a MHD v mestách,
- vytvorenie garantovaných nadväzností medzi rôznymi druhmi dopravy,
- vyššia váha a sila Organizátora vzhľadom na veľkosť integrovaného územia k ostatným inštitúciám (MD SR, NADA, ZSSK, ŽSR, podnikateľské subjekty),
- silná vyjednávacía pozícia voči zmluvným dopravcom,
- nové smart technologické riešenia v hromadnej doprave,
- nové prehľadnejšie, taktové cestovné poriadky,
- vlastné dispečerské riadenie,
- možnosť podielu na existujúcom výnose existujúceho subjektu ID ŽK,
- z dlhodobého hľadiska aj viac cestujúcich v prostriedkoch hromadnej dopravy,
- zníženie individuálnej dopravy na úkor hromadnej dopravy.

II. Osobitná časť

ID ŽK založili spoločne ŽSK a Mesto Žilina, ktorí majú v spoločnosti vlastnícky podiel. Ostatné mestá v ŽSK, ktoré prevádzkujú MHD (Čadca, Martin, Kysucké Nové Mesto), sa do ID ŽK pripojili na základe podpísanej zmluvy o spolupráci. Všetky pripojené subjekty, ktoré nemajú vlastnícky podiel v ID ŽK, financujú činnosť ID ŽK formou jednotnej platby 0,01 eur za tarifný km.

Na základe vyššie uvedeného navrhujeme v TSK použiť rovnaký model, to znamená, že nového integrátora „IDS Sever“ budú vlastníť obidva samosprávne kraje a krajské mestá. V budúcnosti budú oslovené všetky mestá, ktoré prevádzkujú MHD v TSK, ako je Prievidza, Partizánske, Bánovce n. B., Považská Bystrica, Púchov a Nové Mesto n. V. Tieto mestá budú oslovené so žiadosťou o spoluprácu (zmluvný vzťah s IDS o spolupráci, bez vlastníckeho podielu v IDS) a pozvané do procesu budovania „IDS Sever“.

Rozloženie návrhu vlastníckych podielov v novom „IDS Sever“ podľa veľkosti objemu objednáwanej dopravy:

- Dnes je základné imanie v spoločnosti ID ŽK 50 000,00 eur a vlastnícke podiely sú rozdelené v pomere:
 - ŽSK 65%,
 - Mesto Žilina 35%.
- Návrh:
 - ŽSK 35%,
 - TSK 35%,
 - Mesto Žilina 15%,
 - Mesto Trenčín 15%.

Existuje viacero možností, ako navýšiť základné imanie „IDS Sever“. Najjednoduchšou možnosťou v súčasnom rozdelení vlastníckych podielov, je navýšiť súčasné základné imanie 50 000,00 eur na sumu 100 000,00 eur, keďže by TSK do základného imania vložilo rovnakú sumu ako ŽSK a to 32 500,00 eur a Mesto Trenčín by vložilo rovnakú sumu ako Mesto Žilina a to 17 500,00 eur.

Do návrhu Rozpočtu TSK na rok 2025 bude predložený rozpočet pre prvý rok fungovania „IDS Sever“. K dôvodovej správe prikladáme odhad rozpočtu pre rok 2025 po zapojení sa TSK a Mesta Trenčín do „IDS Sever“.

Predpokladaný náklad zo strany TSK, po odrátaní predpokladaných výnosov, pre rok 2025 predstavuje 212 494,00 eur a vklad do základného imania spoločnosti „IDS Sever“ 32 500,00 eur. Z tejto sumy bude financovaná prevádzka IDS po zapojení sa TSK a následne postupná integrácia jednotlivých regiónov.

V najbližšom období je taktiež potrebné vyriešiť personálne otázky týkajúce sa druhého konateľa, prípadne riaditeľa spoločnosti, ktorého nominuje TSK a počtu potrebných dopravných technológov (predpokladáme 3 dopravných technológov, z toho jeden pre tarifnú integráciu a dvaja pre tvorbu cestovných poriadkov). V budúcnosti je plánovaná pobočka IDS v Trenčíne.

Pravdepodobne do 30.11.2024 prebehne schvaľovací proces v zastupiteľstvách jednotlivých spoločníkov (ŽSK, TSK, Mesto Žilina, Mesto Trenčín). Zastupiteľstvu TSK bude predložený návrh na uzatvorenie Spoločenskej zmluvy „IDS Sever“ s návrhom rozpočtu a financovania pre prvý rok fungovania „IDS Sever“. Spoločenská zmluva je zmluvný vzťah jednotlivých spoločníkov, z ktorej vychádza príkazná zmluva medzi TSK a IDS, na základe ktorej TSK presne zadefinuje všetky činnosti a právomoci, ktoré bude vykonávať organizátor „IDS Sever“.

Tento zámer Vám predkladáme z dôvodu schválenia v pokračovaní procesu pripojenia a následného vytvorenia „IDS Sever“ od 01.01.2025.